



ΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα 17^ο Τριμελές

Αποτελούμενο από τους: Παναγή Κουτρίκη, Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ., Ευτυχία Κούρλα και Ελένη Δημοπούλου (Εισηγήτρια), Εφέτες Διοικητικών Δικαστηρίων και Γραμματέα το Βασίλειο Βουδούρη, δικαστικό υπάλληλο,

συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 26 Σεπτεμβρίου 2013 για να δικάσει την με ημερομηνία κατάθεσης 18 Δεκεμβρίου 2009 (ΑΒΕΜ 805/18.12.2009) αγωγή:

της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία «ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΕΠΕ» που εδρεύει στο Χαλάνδρι (οδός Αριστοτέλους αριθ. 42), η οποία παραστάθηκε με τον πληρεξούσιό της δικηγόρο Βασίλειο Νικολετάκη, με δήλωση κατ' άρθρ. 133 παρ. 2 του ΚΔΔ

κατά του Δήμου Καματερού, ήδη Δήμου Αγίων Αναργύρων-Καματερού, που εκπροσωπείται από το Δήμαρχό του και παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου Κωνσταντίνου Μαυροειδή.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Επειδή, η κρινόμενη αγωγή, για το παραδεκτό της οποίας έχει καταβληθεί το νόμιμο τέλος δικαστικού ενσήμου και τα αναλογούντα δικαιώματα υπέρ τρίτων (βλ. ειδικό έντυπο δικαστικού ενσήμου 128614, Σειράς Α', με τα επικοληθέντα σ' αυτό ένσημα υπέρ του Ταμείου Νομικών και του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών και του ήδη συσταθέντος με το ν. 3655/2008, ΦΕΚ Α'58/3.4.2008, ΝΠΔΔ με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο

Ανεξάρτητα Απασχολούμενων -ΕΤΑΑ), νόμιμα επαναφέρεται για περαιτέρω κρίση μετά την έκδοση της 478/2013 προδικαστικής αποφάσεως του Δικαστηρίου τούτου. Με την εν λόγω αγωγή, η ενάγουσα, η οποία είχε αναλάβει με βάση την από 12.5.2004 σύμβαση που συνήφθη μεταξύ αυτής και του Δήμου Καματερού Αττικής, την εκτέλεση του έργου «Ολοκλήρωση διαμόρφωσης αυλών σχολικών κτιρίων του Δήμου Καματερού» σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1418/1984 και του εκτελεστικού αυτού π.δ.609/1985, ζητά παραδεκτώς να υποχρεωθεί το εναγόμενο να της καταβάλει το ποσό των 8.446,16 ευρώ συν 1.520,31 ευρώ ΦΠΑ (18%), ως εργολαβικό αντάλλαγμα οφειλόμενο βάσει του εγκριθέντος 1ου λογαριασμού του έργου, νομιμοτόκως από την επόμενη της υποβολής, την 8.12.2009, της έγγραφης όχλησής της, άλλως από την επίδοση της αγωγής και μέχρι την εξόφληση. Επικουρικώς, ζητά να της καταβληθεί το ως άνω ποσό κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού [904 επ. ΑΚ].

2. Επειδή, με το άρθρο 1 παρ.2 περ. 5.1 Α υποπερ. 10 του ν.3852/2010 (Α' 87) καταργήθηκε ο Δήμος Καματερού και συνεστήθη ο Δήμος Αγίων Αναργύρων-Καματερού, στον οποίο συγχωνεύθηκε και ο Δήμος Καματερού. Ενόψει αυτού, νομίμως συνεχίζεται η δίκη αυτοδικαίως με διάδικο (εναγόμενο) το Δήμο Αγίων Αναργύρων-Καματερού, σύμφωνα με το άρθρο 283 παρ.1 του ν.3852/2010.

3. Επειδή, ο ν. 1418/1984 (Α' 23), περί των δημοσίων έργων, που εφαρμόζεται και επί των δημοτικών και κοινοτικών έργων σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 5 του π.δ. 171/1987 (Α' 84), ορίζει στο άρθρο 5 παρ. 7 και 10 ότι: «7. Η πληρωμή στον ανάδοχο του εργολαβικού ανταλλάγματος γίνεται τμηματικά, με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών, που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών 10. [όπως τροποποιήθηκε με την παρ.6 του άρθρου 2 του ν. 2229/1994 και αναριθμήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 2940/2001]..... Οι λογαριασμοί συντάσσονται από τον ανάδοχο και υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία, η οποία τους ελέγχει και τους διορθώνει, όταν απαιτείται, μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή τους.



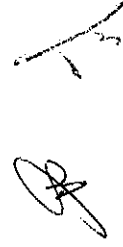
Οι εγκρινόμενοι από τη διευθύνουσα υπηρεσία λογαριασμοί αποτελούν την πιστοποίηση για την πληρωμή των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί. Αν η πληρωμή τους καθυστερήσει πέρα από ένα μήνα από τη λήξη της προηγούμενης προθεσμίας, χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου ή του μελετητή, οφείλεται, αν υποβληθεί έγγραφη όχληση και από το χρόνο υποβολής της, τόκος υπερημερίας ίσος με το ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) του τόκου των εξαμηνιαίων έντοκων γραμματίων του Δημοσίου και ο ανάδοχος ή ο μελετητής μπορεί να διακόψει τις εργασίες αφού κοινοποιήσει στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδική έγγραφη δήλωση.....». Περαιτέρω, στην παρ. 7 του άρθρου 40 του π.δ. 609/1985 (Α' 223), που επίσης εφαρμόζεται και επί των δημοτικών και κοινοτικών έργων σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 21 παρ. 5 του π.δ. 171/1987, ορίζεται ότι: «Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία που τους ελέγχει και τους διορθώνει αν είναι ανάγκη μέσα στην προθεσμία που προβλέπει η παρ.8 (ήδη παρ.10) του άρθρου 5 του ν. 1418/1984...Ο λογαριασμός μετά τον έλεγχο εγκρίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και έτσι εγκεκριμένος αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου...». Περαιτέρω, στο άρθρο 53 παρ.9 της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων (ν.3669/2008) ορίζεται ότι: «Αν η πληρωμή ενός λογαριασμού καθυστερήσει χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέρα του διμήνου από την υποβολή του, οφείλεται, αν υποβληθεί έγγραφη όχληση και από την ημερομηνία υποβολής της, τόκος υπερημερίας που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ.166/2003...». Σύμφωνα δε με το άρθρο δεύτερο του ν.3669/2008, ο νόμος αυτός ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (18.6.2008). Από το συνδυασμό των πιο πάνω διατάξεων συνάγεται ότι οι λογαριασμοί οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την διευθύνουσα το έργο υπηρεσία αποτελούν την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου για τις αντίστοιχες εργασίες που έχουν εκτελεσθεί από αυτόν και, συνεπώς, μετά την έγκριση αυτή ανακύπτει υποχρέωση του κυρίου του έργου προς πληρωμή τους (ΣΤΕ 4609/1997, 3948/2005, κ.ά). Περαιτέρω από τις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 5 παρ.10 του ν.1418/1984 και 40 παρ.7 του π.δ.609/1985 συνάγεται ότι ο ανάδοχος του έργου δικαιούται τόκους

Αριθμός Απόφασης: 591/2014

υπερμερίας μόνο αν ο κύριος του έργου, χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, καθυστέρησε να ενεργήσει πληρωμές με βάση εγκριθείσα πιστοποίηση και μόνον από την υποβολή έγγραφης όχλησης προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, η οποία (όχληση) αποτελεί πρόσθετη ουσιαστική προϋπόθεση της καταβολής τόκων υπερμερίας επί της εργολαβικής αμοιβής (ΣΤΕ 2885/2013, 4179/2011, 3948/2005 κ.ά.).

4. Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 90 παρ. 1 του ν. 2362/1995 «περί δημοσίου λογιστικού και ελέγχου των δαπανών του Κράτους» (Α 247), που εφαρμόζεται και επί των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 του ν.δ. 31/1968 (Α 281) και 56 παρ. 1 του ν.δ 496/1974 (ΣΤΕ 3329/2012) «Οποιαδήποτε απαίτηση κατά του Δημοσίου παραγράφεται μετά πενταετία, εφόσον από άλλη γενική ή ειδική διάταξη δεν ορίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφής αυτής». Περαιτέρω, στο άρθρο 91 του ν. 2362/1995 ορίζονται τα εξής: «Επιφύλασσομένης κάθε άλλης ειδικής διατάξεως του παρόντος η παραγραφή οποιασδήποτε απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε και ήταν δυνατή η δικαστική επίδιωξη αυτής».

5. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Η ενάγουσα ανέλαβε με την από 12.5.2004 σύμβαση έργου που συνήψε με τον εναγόμενο Δήμο μετά από απευθείας ανάθεσή του, η οποία ενεκρίθη με την υπ' αριθμ. 387/2003 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, την εκτέλεση του έργου «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΥΛΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ», αντί εργολαβικού ανταλλάγματος 10.000 ευρώ, στο οποίο περιλαμβάνεται η αξία των εργασιών και ΦΠΑ 18%. Το εν λόγω έργο, ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα (εντός τριμήνου από την υπογραφή της συμβάσεως). Στις 8.11.2004 η ανωτέρω υπέβαλε τον 1ο λογαριασμό για την πληρωμή εργασιών που είχαν εκτελεστεί, ο οποίος, μετά από έλεγχο από τον επιβλέποντα μηχανικό, εγκρίθηκε από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας στις



23.11.2004 χωρίς διορθώσεις ή περικοπές, στη συνέχεια δε εκδόθηκε η 1η εντολή πληρωμής για ποσό 8.446,16 ευρώ συν 1.520,31 ευρώ ΦΠΑ (18%) δηλ. συνολικά για ποσό 9.966,47 ευρώ. Ο ανωτέρω λογαριασμός όμως δεν εξοφλήθηκε εντός μηνός από την έγκρισή του, όπως ορίζει η διάταξη της παρ.10 του άρθρου 5 του ν.1418/1984. Ενόψει αυτού, η ενάγουσα κατέθεσε στις 8.12.2009 στον εναγόμενο Δήμο την από 7.12.2009 «ειδική δήλωση-έγγραφο όχληση», που έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 23254/8.12.2009, με την οποία ζήτησε την καταβολή του ανωτέρω ποσού εντός μηνός, καθώς και των οφειλόμενων τόκων υπερημερίας, κατ' άρθρ. 5 παρ. 10 ν.1418/1984 [βλ. προσαγόμενα από την ενάγουσα τα ως άνω έγγραφα –αντίγραφα εκ των πρωτοτύπων- επικυρωμένα νομίμως από τον πληρεξούσιό της δικηγόρο], στη συνέχεια δε άσκησε την κρινόμενη αγωγή. Ενόψει όμως του ότι δεν είχε προσκομιστεί σχετικός φάκελος από το Δήμο Αγίων Αναγύρων-Καματερού ο οποίος συνεχίζει την παρούσα δίκη μετά την κατάργηση του Δήμου Καματερού κατά του οποίου στρεφόταν η αγωγή, εκδόθηκε η 856/2012 προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου τούτου προκειμένου να προσκομιστεί ο φάκελος. Σε εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως προσκομίστηκε η με αρ.πρωτ. 20035/29.5.2012 βεβαίωση του Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Αγίων Αναγύρων-Καματερού, κατά την οποία, σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία από την εν λόγω Υπηρεσία του Δήμου, υπάρχει οφειλή του Δήμου προς τον εργολήπτη του ως άνω έργου, Βασίλειο Νικηφόρο, ανερχόμενη σε 10.000 ευρώ. Πλην όμως, ενόψει του ότι απαραίτητο στοιχείο για την έκδοση του απαιτούμενου για την πληρωμή του εν λόγω εργολαβικού ανταλλάγματος χρηματικού εντάλματος είναι η προσκόμιση τιμολογίου παροχής υπηρεσιών από τον ανάδοχο, παραστατικό το οποίο δεν έχει προσκομιστεί στο Λογιστήριο του Δήμου, δεν είναι δυνατή η συνέχεια της διαδικασίας χωρίς τα νόμιμα δικαιολογητικά. Εξάλλου, με το υπόμνημά του ο εναγόμενος Δήμος προβάλλει ότι το ένδικο ποσό αφορά την εκτέλεση συμπληρωματικών εργασιών στους σύλειους χώρους σχολείων μη προβλεπόμενων από οποιαδήποτε μελέτη και προϋπολογισμό και ότι σε κάθε περίπτωση η σχετική αξίωση της ενάγουσας έχει υποπέσει σε παραγραφή. Ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται αορίστως,

Αριθμός Απόφασης: 5911/2014

κατά το δεύτερο δε σκέλος του (της παραγραφής) είναι απορριπτός ως αβάσιμος διότι σε κάθε περίπτωση, κατά τον χρόνο άσκησης της αγωγής, στις 18.12.2009 δεν είχε παρέλθει η προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 90 παρ. 1 του ν. 2362/1995 πενταετής παραγραφή. (βλ. και ΣΤΕ 2885/2013).

6. Επειδή, ο διάδικος Δήμος συνολογεί την ως άνω οφειλή του, σύμφωνα δε με τα αναφερόμενα σε προηγούμενες σκέψεις, μετά την έγκριση του ανωτέρω λογαριασμού είχε υποχρέωση να καταβάλει στον ανάδοχο το αντίστοιχο ποσό εντός της κατ' άρθρο 5 παρ.10 του ν.1418/1984 προθεσμίας, ο δε προβαλλόμενος με την έκθεση απόψεων και το προαναφερόμενο υπόμνημα ισχυρισμός ότι, αν και το έργο εκτελέσθηκε, παραμένει ανεξόφλητο, διότι η ενάγουσα δεν έχει προσκομίσει τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος, δεδομένου ότι από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει, εν προκειμένω, ούτε ο διάδικος Δήμος επικαλείται σχετικώς, άρνηση της ενάγουσας για την έκδοση του αντιστοίχου τιμολογίου ενόψει της καταβολής του εγκριθέντος κονδυλίου (πρβλ. ΣΤΕ 2885/2013, 1009/2005). Συνεπώς, ο Δήμος, υποχρεούται να καταβάλει στην ενάγουσα εταιρεία το ποσό των 8.446,16 ευρώ που περιλαμβάνεται στον εν λόγω λογαριασμό και αφορά το εργολαβικό αντάλλαγμα, συν ΦΠΑ 1.520,31 ευρώ μετά την προσκόμιση από την ενάγουσα των προβλεπόμενων από το νόμο δικαιολογητικών (τιμολογίου παροχής υπηρεσιών, πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ.) προκειμένου να εκτελεστεί η παρούσα απόφαση. Περαιτέρω, εφόσον ο ένδικος λογαριασμός εγκρίθηκε και δεν πληρώθηκε μέσα στη νόμιμη προθεσμία, το εναγόμενο οφείλει να καταβάλει στην ενάγουσα και τους νόμιμους τόκους υπερημερίας επί του οφειλόμενου εργολαβικού ανταλλάγματος 8.446,16 ευρώ από την υποβολή έγγραφης όχλησης (8.12.2009), υπολογιζόμενους σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του π.δ. 166/2003, ενώ δεν πρέπει να καταβληθούν τόκοι επί του οφειλόμενου ΦΠΑ 1.520,31 ευρώ, λόγω μη εκδόσεως του σχετικού τιμολογίου κατά το χρόνο αυτό.

7. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η κρινόμενη αγωγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του εναγόμενου Δήμου να καταβάλει στην ενάγουσα το προαναφερόμενο ποσό των 8.446,16 ευρώ ως εργολαβικό αντάλλαγμα, εντόκως από 8.12.2009, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 4 του π.δ. 166/2003, συν ΦΠΑ 1.520,31 ευρώ μετά την προσκόμιση των προαναφερόμενων δικαιολογητικών και να συμψηφιστούν μεταξύ των διαδίκων τα δικαστικά έξοδα, λόγω της εν μέρει νίκης και ήττας αυτών (άρθρο 275 παρ. 1 Κ.Δ.Δ.).

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

-Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

-Υποχρεώνει το Δήμο Αγίων Αναργύρων- Καματερού να καταβάλει στην ενάγουσα για την αναφερόμενη στο ιστορικό αίτια το ποσό των οκτώ χιλιάδων τετρακοσίων σαράντα έξι ευρώ και δεκαέξι λεπτών (8.446,16), εντόκως κατ' αρθρ. 4 παρ. 4 π.δ. 166/2003, από 8.12.2009, συν χίλια πεντακόσια είκοσι ευρώ και τριανταένα λεπτά (1.520,31) λεπτά για ΦΠΑ (18%), κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας.

-Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Η διάσκεψη του Δικαστηρίου έγινε στην Αθήνα στις 16 Ιανουαρίου 2014 και η απόφαση δημοσιεύθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2014 σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παναγής Κουτρικής

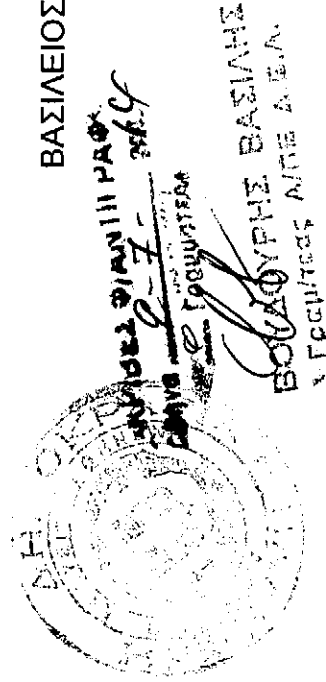
ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΟΥΤΡΙΚΗΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Ελενη Δημοπούλου

ΕΛΕΝΗ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ



ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ

Γ.Π.